

**Program studiów
dla kierunku studiów pn. Filologia
STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA PROFIL PRAKTYCZNY
ROK AKADEMICKI 2024/2025**

I. Charakterystyka studiów:

1. **Nazwa kierunku studiów:** *Filologia, filologia angielska z modułem Business English*
2. **Przyporządkowanie kierunku studiów do właściwego obszaru kształcenia, wskazanie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty uczenia się, wraz z przypisaniem punktów ECTS:**

Filologia	studia pierwszego stopnia	dziedzina nauk humanistycznych	językoznawstwo	60 %
			literaturoznawstwo	20 %
			nauki o kulturze i religii	20%

3. **Poziom kształcenia:** *studia pierwszego stopnia*
4. **Profil studiów:** *praktyczny*
5. **Forma studiów:** *stacjonarne, niestacjonarne (możliwa realizacja niektórych przedmiotów w trybie zdalnym)*
6. **Łączna liczba godzin:**
studia stacjonarne – **2010** bez praktyk i bhp, z praktykami i bhp **2974**
7. **Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:** *licencjat*
8. **Ogólne cele uczenia:**
Kierunek *Filologia* (Business English) przygotowuje absolwenta do:
- płynnego komunikowania się w języku angielskim na poziomie C1 biegłości językowej według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) oraz w drugim języku obcym na poziomie B2;

- kompetentnego posługiwania się i tworzenia tekstów anglojęzycznych w środowisku biznesowym (prowadzenia korespondencji biznesowej, selekcjonowania, interpretacji, analizy, przetwarzania i krytycznej oceny informacji zawartych w tekstach fachowych) i znajomości funkcjonowania oraz zastosowania narzędzi wspomagających pracę filologa w przestrzeni biznesowej;
- sprawnej aplikacji zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w działalności zawodowej związanej z tłumaczeniami ustnymi i pisemnymi oraz z efektywnym funkcjonowaniem w międzynarodowym i wielokulturowym środowisku pracy.

9. Typowe miejsca pracy absolwentów:

- firmy i instytucje sektora małych i średnich przedsiębiorstw, np. w działach HR, działach marketingu i reklamy, PR, logistyki i spedycji;
- firmy szkoleniowe i szkoły językowe, prowadzące kursy Business English;
- biura tłumaczeń/agencje tłumaczeń;
- środki masowego przekazu/media;
- korporacje/firmy produkcyjne, handlowe, usługowe międzynarodowe lub współpracujące z partnerami zagranicznymi;

Katalog zawodów absolwenta *Filologii* (Business English):

- tłumacz pisemny/ustny w biznesie;
- pracownik działów HR, kadr odpowiedzialny za weryfikację poziomu językowego osób rekrutowanych;
- koordynator ds. szkoleń językowych;
- redaktor/korektor anglojęzycznych tekstów reklamowych/marketingowych; (copywriter)
- konsultant ds. obsługi klienta zagranicznego (spedycja międzynarodowa, projekty międzynarodowe);
- lektor business English.

10. Możliwość kontynuacji kształcenia: *studia drugiego stopnia, studia podyplomowe, kursy doskonalące*

11. Ogólne wymagania wstępne: (dotyczy ewentualnych badań lekarskich, rozmowy kwalifikacyjnej, itp.): zaświadczenie lekarza medycyny pracy o braku przeciwwskazań do podjęcia studiów na wybranym kierunku; zasady rekrutacji zawarte w corocznej Uchwale Senatu

12. Koncepcja kształcenia/uczenia i jej zgodność z misją, strategią uczelni, przy uwzględnieniu potrzeb lokalnego rynku pracy oraz wyników badań losów absolwentów (załączyć ankietę dla pracodawców):

Kierunek filologia należy do dziedziny nauk humanistycznych i bazuje na badaniach językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych. Stąd pole badań właściwe dla filologii obejmuje język jako system i jako narzędzie komunikacji oraz kulturę, literaturę i historię krajów angielskiego obszaru językowego. Program kształcenia dla kierunku skonstruowany został w taki sposób, aby zaznajomić studenta z najnowszymi tendencjami badawczymi w ramach wszystkich wymienionych dyscyplin, właściwych dla kształcenia filologicznego, a także uzmysłowić mu szerokie możliwości ich praktycznego zastosowania w przyszłej działalności zawodowej.

Kierunek Filologia (Business English) jest zorientowany na kształcenie nowoczesnego filologa, który może stanowić językowe wsparcie dla biznesu. Plan studiów zakłada wyposażenie studenta w niezbędną wiedzę i umiejętności praktyczne, które umożliwią mu odnalezienie się w różnorodnych środowiskach zawodowych, zarówno jako osoba samozatrudniona, jak i członek zespołu, w tym zespołu międzynarodowego. Kompetencje językowe i interkulturowe studenta są oparte na podbudowie teoretycznej z zakresu językoznawstwa angielskiego jako dyscypliny wiodącej.

Koncepcja kształcenia wraz z sylwetką absolwenta kierunku *Filologia* (Business English) w pełni odzwierciedla cele strategiczne określone w Strategii rozwoju Uczelni na lata 2023-2027, wpisując się jednocześnie w najważniejsze zadanie, przed którym obecnie stoi szkolnictwo wyższe, tzn. kształcenie absolwentów (pracowników) na potrzeby rynku pracy, zdolnych sprostać wymaganiom teraźniejszości i przyszłości, otwartych na zmiany cywilizacyjne, przygotowanych do aktywnego i twórczego udziału w życiu społeczno-

kulturowym. Potwierdzają to badania rynkowe polskich instytucji, działających w kooperacji środowisk akademickich i biznesowych (np. Polskie Forum Akademicko-Gospodarcze¹).

Wypracowana koncepcja jest spójna również z dokumentami o charakterze regionalnym tj. Dolnośląską Strategią Rozwoju Województwa 2020-2030, Strategią Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej z perspektywą do 2030 oraz Strategią Rozwoju Powiatu Wałbrzyskiego na lata 2021-2030, w szczególności w kwestii dopasowana do potrzeb rynku oferty kształcenia specjalistycznego i zawodowego i poprawy efektywności kształcenia.

Koncepcja kształcenia na kierunku *Filologia* (Business English) i wynikający z niej program studiów zmierzają z jednej strony do wzbogacenia i uelastycznienia oferty edukacyjnej Uczelni, zgodnie z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego regionu, z drugiej natomiast są wyrazem poszerzania tej współpracy, co jest zgodne z zakładanymi celami strategicznymi Uczelni (cel strategiczny 1 i 2).

Kierunek studiów został przypisany do nauk humanistycznych, dyscyplin naukowych: językoznawstwo (dyscyplina wiodąca - 60%), literaturoznawstwo (20%), nauki o kulturze i religii (20%). Kształcenie na kierunku *Filologia* (Business English) ma na celu wyposażenie studenta w wiedzę językoznawczą z zakresu m.in. teorii języka, analizy lingwistycznej, w tym wiedzę dotyczącą metodologii badań nad językiem jako narzędziem komunikacji oraz wskazanie mu możliwości zastosowania teorii lingwistycznych w praktyce, a także przygotowanie go do swobodnego posługiwania się językiem angielskim w mowie i w piśmie na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, zaznajamiając go jednocześnie ze specyfiką języka specjalistycznego i ukierunkowanego zawodowo. Ponadto, absolwent jest świadomy znaczenia rozwoju zawodowego i osobistego, a także jest gotów do podejmowania działań służących poszerzaniu wiedzy, nabywaniu nowych umiejętności i rozwijaniu własnych zainteresowań.

Według założeń koncepcji kształcenia, absolwent powinien być przygotowany do sprawnego i elastycznego działania we współczesnym środowisku pracy związanym z szeroko pojętym biznesem. Oznacza to, że ma on nie tylko efektywnie posługiwać się językiem angielskim charakterystycznym dla środowiska pracy, ale także ma być człowiekiem przedsiębiorczym, gotowym do podejmowania współpracy z instytucjami, również o charakterze międzynarodowym. Powinien również być otwarty na inne kultury i tolerancyjny

¹ Teza ta wybrzmiała m.in. podczas III Forum Akademicko-Gospodarczego w dniach 24-25.02.2021 r. – organizowanego przez Polskie Forum Akademicko-Gospodarcze (Warszawa - online).

wobec wszystkich tych, którzy mogą być jego partnerami zawodowymi. Absolwent kierunku Filologia (Business English) w zetknięciu z wielowarstwowymi formami wypowiedzi, powinien dostrzegać złożoność i niuanse komunikacji międzyludzkiej. Umiejętność ta wypracowywana jest w ramach kulturoznawczo-literaturoznawczego bloku zajęć, m.in. poprzez rozwijanie umiejętności analizy i interpretacji tekstów literackich z uwzględnieniem ich kontekstu kulturowo-historycznego. Absolwent potrafi formułować argumenty, dokonywać porównań i oceniać wartość literacką różnych utworów, rozpoznawać i analizować zjawiska kulturowe. Wspomniane umiejętności tworzą podbudowę teoretyczną kierunku Filologia i pozwalają absolwentom kierunku postrzegać język wieloaspektowo, myśleć krytycznie oraz patrzeć na świat z wielu perspektyw.

Kształcenie na kierunku Filologia (Business English) wspiera rozwój postaw osobowych i społecznych, w rezultacie przygotowując absolwenta nie tylko do wypełniania swojej społecznej roli związanej z dbaniem o kulturę słowa w środowisku pracy oraz podejmowaniem działań prospołecznych i aktywnym uczestnictwem w życiu gospodarczym, ale także do dalszego, ustawicznego kształcenia i podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych oraz rozwijania kompetencji językowych na rzecz stałego podnoszenia jakości wykonywanych przez siebie zadań w zakresie świadczenia profesjonalnych usług językowych.

Najbardziej chłonnym środowiskiem działalności zawodowej dla absolwentów kierunku *Filologia* (Business English) jest Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna (WSSE), w ramach której działalność prowadzi ponad 200 przedsiębiorstw. Przez ponad 20 lat funkcjonowania obszar WSSE zwiększył się ponad 15-krotnie, a na jej terenach zainwestowało ponad 200 przedsiębiorstw. W samym Wałbrzychu pracę w zakładach strefowych znalazło ponad 7 tysięcy mieszkańców regionu. Swoje zakłady w WSSE posiadają zarówno liczne koncerny międzynarodowe, jak i małe i mikro przedsiębiorstwa. W wałbrzyskiej podstrefie funkcjonują m.in.: Cersanit III SA, Faurecia Wałbrzych SA, Mando Corporation Sp. z o.o., NSK Steering Systems Europe Polska Sp. z o.o., Quin Polska Sp. z o.o., RONAL POLSKA Sp. z o.o., Toyota Motor Manufacturing Poland Sp. z o.o., Tristone Flowtech Poland Sp. z o.o.

Potwierdzenie zasadności kształcenia filologów z ukierunkowaniem na język biznesu stanowią nie tylko opinie pracodawców (w tym pracodawców z WSSE) współpracujących z Uczelnią w ramach realizacji takich działań jak wizyty studyjne, programy unijne, „Dni Kariery” oraz targi pracy, praktyk i staży, ale także ankiety eksperckie oraz ankiety kierowane do interesariuszy zewnętrznych, tj. praktykodawców wspierających praktyki zawodowe

studentów filologii. Działania Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa koncentrują się na dalszym zacieśnianiu współpracy z podmiotami gospodarczymi, reprezentującymi lokalny i regionalny sektor biznesu (o czym świadczą np. umowy i porozumienia o współpracy). Wszystko to ma służyć modyfikowaniu i doskonaleniu koncepcji kształcenia na kierunku *Filologia*.

Sylwetka absolwenta

Kształcenie na kierunku Filologia (Business English) wpisuje się w trend globalizacji, która jest obecnie nieodłącznym elementem kształcenia studentów szkół wyższych, szczególnie tych o profilu praktycznym. Absolwent filologii ma stanowić wsparcie językowe dla sektora biznesu, stając się jego nieodłączną częścią poprzez świadczenie na jego rzecz usług językowych, w tym tłumaczeniowych i promocyjno- reklamowych. Jest on kształcony dwukierunkowo - po pierwsze tak, aby bez trudności znajdować zatrudnienie na lokalnym i regionalnym rynku pracy, a po drugie – aby być przygotowanym do funkcjonowania w międzynarodowym i wielokulturowym środowisku pracy.

Absolwent kierunku jest wyposażony w wiedzę i umiejętności z zakresu językoznawstwa i metodologii badań nad językiem oraz metod praktycznego wykorzystania wiedzy lingwistycznej w środowisku zawodowym, a także posiada wiedzę z zakresu różnic kulturowych, co ma za zadanie umożliwić mu efektywną adaptację do warunków pracy w środowisku zawodowym zróżnicowanym pod kątem kulturowym. Dysponuje wiedzą dotyczącą współzależności i powiązań między kulturami, a także symbolicznego podłoża interakcji interkulturowych. Ma również świadomość złożoności i pluralizmu kultur jako systemów, oraz potrafi rozpoznawać i interpretować symbole, kody i dyskursy, które determinują kontakty między przedstawicielami różnych kultur, zwłaszcza w kontekście krajów obszaru języka angielskiego. Umiejętności językowe i kompetencje interkulturowe absolwentów mają nie tylko zwiększać ich realne szanse na zatrudnienie, ale także, w dalszej perspektywie, mają skutkować zwiększeniem konkurencyjności zatrudniających ich korporacji na arenie międzynarodowej. Absolwent zna narzędzia, dzięki którym będzie mógł rozwijać się w wybranym przez siebie obszarze działalności zawodowej, a dysponując odpowiednią wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi znajdzie miejsce pracy oraz będzie przygotowany do podjęcia studiów II stopnia.

Absolwent kierunku Filologia jest także wyposażony w specjalistyczną wiedzę i umiejętności z zakresu biznesowych tłumaczeń ustnych i pisemnych. Odpowiednie przygotowanie merytoryczne do wykonywania zawodu tłumacza, jak również znajomość nowoczesnych narzędzi elektronicznych wspierających i usprawniających proces przekładu, pozwala mu na podjęcie działalności w zakresie przekładu pisemnego i ustnego, w tym tłumaczeń konferencyjnych czy tłumaczenia korespondencji służbowej, umów, faktur, instrukcji, ulotek informacyjnych, dokumentów wewnętrznych, regulaminów oraz innych tekstów użytkowych. Ponadto, dzięki znajomości języka specjalistycznego zorientowanego na jego praktyczne zastosowanie w środowisku pracy związanym z różnymi gałęziami biznesu (np. *human resources, public relations, spedycja, reklama*) absolwent jest przygotowany do tego, aby świadczyć usługi językowe obejmujące nie tylko prowadzenie codziennej korespondencji służbowej w języku angielskim czy wykonywania tłumaczeń, ale także redagowania i korekty anglojęzycznych tekstów, tworzonych na przykład na potrzeby kampanii reklamowych czy promocji firm w mediach społecznościowych.

Mając na uwadze dbałość przedsiębiorstw o ciągły rozwój swoich pracowników, szczególnie w zakresie ich umiejętności językowych, program studiów na kierunku Filologia zakłada również wykształcenie absolwenta, gotowego do pracy m.in. w charakterze lektora języka biznesowego, który będzie w stanie efektywnie, również z wykorzystaniem innowacyjnych narzędzi i technologii, przeszkolić takie osoby, precyzyjnie ukierunkowując treści szkoleniowe na konkretny obszar języka angielskiego, zgodny z zakresem obowiązków służbowych słuchacza lub grupy słuchaczy, będącymi pracownikami danej firmy.

Zapotrzebowanie sektora biznesu na profesjonalistów świadczących usługi językowe, czyni z absolwenta Filologii pożądanego pracownika na rynku pracy - szczególnie, gdy posiada on wymienione wyżej umiejętności i kompetencje, stanowiące klucz do płynnej komunikacji międzynarodowej i interkulturowej, bez której efektywne funkcjonowanie i rozwój przedsiębiorstw byłyby dziś niemożliwe.

Absolwent po ukończeniu studiów I stopnia na kierunku Filologia (z modułem Business English) posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne określone dla 6 poziomu PRK: w zakresie wiedzy m.in.:

- zna cechy współczesnego języka angielskiego ukierunkowanego zawodowo, szczególnie w zakresie jego leksyki oraz rozumie socjolingwistyczne czynniki i zjawiska wpływające na jego dynamiczny charakter;

- zna i rozumie pojęcia dotyczące metodologii badań z zakresu językoznawstwa oraz tendencje rozwojowe we współczesnej lingwistyce;
- zna w stopniu zaawansowanym terminologię z zakresu przekładoznawstwa, rozumie teorie oraz metody i strategie stosowane w praktyce zawodowej tłumacza w przestrzeni biznesowej;
- zna teorie dotyczące języka jako narzędzia komunikacji, w tym międzykulturowej i rozumie konieczność ich stosowania w biznesowym środowisku pracy;
- zna i rozumie zagadnienia z zakresu nowych technologii oraz narzędzia informatyczne wykorzystywane w celu samokształcenia oraz w przyszłej działalności zawodowej w sektorze biznesu.

W zakresie umiejętności m.in.:

- potrafi posługiwać się językiem angielskim zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
- potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy zawodowe dotyczące użycia języka, dobierając odpowiednie metody i narzędzia z wykorzystaniem wiedzy językoznawczej;
- potrafi formułować w języku obcym wypowiedzi pisemne i ustne z zastosowaniem poznanych struktur gramatyczno-leksykalnych i z zachowaniem odpowiedniego rejestru oraz poprawności fonetycznej, na potrzeby efektywnej komunikacji z współpracownikami, przełożonymi i klientami podczas świadczenia usług językowych w biznesowym środowisku pracy;
- potrafi właściwie interpretować anglojęzyczne teksty mówione i pisane oraz dokonać analizy informacji źródłowych z wykorzystaniem wiedzy kulturoznawczej i literaturoznawczej;
- potrafi pracować, również w zespole z poszanowaniem norm i obyczajów, w tym charakterystycznych dla przedstawicieli odmiennych kręgów kulturowych;
- potrafi zredagować anglojęzyczne prace pisemne, obejmujące biznesowe teksty użytkowe i dłuższe prace akademickie o charakterze językoznawczym, a także dokonać ich edycji oraz korekty.

W zakresie kompetencji społecznych m.in.:

- jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności w zakresie językoznawstwa i translacji, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa oraz ciągłego dokształcania się zawodowego, rozwoju osobistego i krytycznej samooceny własnych kompetencji;
- jest gotów do akceptacji różnorodności kulturowej i odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowo-językowego swojego oraz osób, z którymi współpracuje.

Zakładane efekty uczenia się:

1. Opis i tabela odniesień efektów kierunkowych do charakterystyk drugiego stopnia dla poziomu szóstego.
2. Tabela odniesienia kompetencji inżynierskich przez kierunkowe efekty kształcenia (dotyczy wyłącznie studiów inżynierskich).
3. Tabela efektów kierunkowych w odniesieniu do form realizacji przedmiotów/modułów kształcenia.
4. Tabela efektów kierunkowych w odniesieniu do metod weryfikacji.
5. „Skrócona matryca pokrycia” efektów uczenia dla kierunku Filologia (filologia angielska), poziom szósty.
6. Zasady dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się – teczki przedmiotowe
7. Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych w trakcie całego cyklu kształcenia/uczenia się: prowadzący zajęcia określają szczegółowe, tzw. przedmiotowe efekty uczenia się i formę/formy ich weryfikacji, które są opisane w karcie przedmiotu. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla poszczególnych zajęć oznacza realizację założonej koncepcji kształcenia na prowadzonym kierunku i uzyskanie efektów kierunkowych. Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się m. in. poprzez:
 - prace etapowe - realizowane przez studenta w trakcie studiów takie jak: kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, referaty, prezentacje, case studies, projekty, itd., które są opisane w kartach przedmiotu, a ich przypisanie do danego przedmiotu odzwierciedla Tabela efektów kierunkowych w odniesieniu do metod weryfikacji (zał. 3).
 - egzaminy z przedmiotu - pytania przygotowane do egzaminu nie powinny wychodzić poza treści zawarte w karcie przedmiotu realizowanych w ramach wykładu. Student ma prawo do uzasadnienia przez prowadzącego otrzymanej na egzaminie oceny.
Forma egzaminu: ustna, pisemna, testowa lub praktyczna określana jest przez prowadzącego wykład i zawarta w karcie przedmiotu.
 - zaliczenie i zaliczenie z oceną. Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe. Zaliczenie przedmiotu bez oceny dotyczy wyłącznie zajęć z Wychowania fizycznego, wszystkie pozostałe są zaliczeniami na ocenę.

Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu. Wszystkie formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w kartach okresowych osiągnięć studenta. Szczegółowe informacje zawarte są w „teczkach przedmiotowych”.

Proces dyplomowania - przygotowanie pracy dyplomowej i egzamin dyplomowy weryfikują zakładane kierunkowe efekty uczenia się. Opiekun pracy dyplomowej na każdym etapie jej przygotowania weryfikuje zarówno merytorycznie, jak i językowo (stylistycznie) poszczególne części; ponadto sprawdza wykorzystywane źródła, metody i techniki badawcze. Ostateczny efekt oceniany jest nie tylko przez opiekuna pracy, ale również i recenzenta. Ponadto egzamin dyplomowy, podczas którego weryfikowana jest wiedza, umiejętności, jak i kompetencje społeczne, pozwala na ocenę poziomu osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się.

Praktyki studenckie - efekty uczenia się uzyskiwane podczas realizacji praktyki studenckiej są integralną częścią program studiów. Podczas realizacji praktyk zawodowych w wymiarze 960 godzin, zgodnie z regulaminem kierunkowym, student osiąga przypisane efekty uczenia się, ze szczególnym uwzględnieniem efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Praktyki zawodowe są często „naturalnym weryfikatorem” nabytych podczas zajęć w uczelni: wiedzy, umiejętności, a przede wszystkim kompetencji społecznych.

Badanie opinii pracodawców - opiniowanie przez pracodawców programów studiów, w tym zakładanych efektów uczenia się i metod ich weryfikowania, szczególnie dotyczących kształcenia praktycznego.

Badanie losów absolwentów - poprzez uzyskiwanie informacji zwrotnych z zakresu uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i ich przydatności na rynku pracy.

III. Program studiów:

1. Liczba semestrów i liczba pkt. ECTS niezbędna do uzyskania kwalifikacji: sześć semestrów, 180 pkt. ECTS.
2. Wymiar i zasady odbywania praktyk zawodowych: ogółem 24 tygodnie (960 godz.), 32pkt. ECTS. Kierunkowy regulamin praktyk zawodowych (**zał. 6**).
3. Plan studiów z zaznaczeniem modułów/przedmiotów obowiązkowych i podlegających wyborowi studenta, minimum 30% ogólnej liczby pkt. ECTS (**zał. 7**).

4. Struktura studiów (nazwy specjalności i specjalizacji): Filologia, filologia angielska;
5. Zasady zaliczania lektoratu:
dla studiów pierwszego stopnia: język obcy do wyboru (12 pkt. ECTS),
w wymiarze 120 godz. – studia stacjonarne, zaliczany semestralnie (od semestru 1 do 4); studia niestacjonarne, zaliczany semestralnie (12 pkt. ECTS) w wymiarze 60 godz., (od semestru 1 do 4)
6. Obowiązkowe zajęcia z wychowania fizycznego prowadzone są na studiach pierwszego stopnia: stacjonarnych w wymiarze 60 godzin. Zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS.

Wskaźniki dotyczące programu studiów na danym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia określone Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego - tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2018 r., poz. 1861 z późn. zm.

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/udział procentowy
Liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	180 ECTS (100%)
Liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów	138 ECTS (76,66%)
Liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, służącym zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych	92 ECTS (51,11%)
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom z obszarów nauk humanistycznych i społecznych	5 ECTS (2,78%) – nauki społeczne
Liczba punktów ECTS przyporządkowana przedmiotom/modułom zajęć do wyboru	67 ECTS (37,22%)
Liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym/wymiar praktyk zawodowych	32 ECTS (17,78%)

7. Sylabusy poszczególnych modułów/przedmiotów (zał. 8).

IV. Warunki realizacji programu studiów

1. Wykaz nauczycieli akademickich odpowiedzialnych za jakość realizowanego programu studiów dla kierunku, profilu i stopnia studiów (zał. 9).
2. W przypadku studiów II stopnia – opis działalności naukowo-badawczej, w co najmniej jednym obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, właściwemu dla danego kierunku studiów.
3. Informacja o infrastrukturze zapewniającej realizację celów kształcenia (sale dydaktyczne, laboratoria, pracownie, wyposażenie biblioteki wyposażoną w literaturę zalecaną w ramach kształcenia na kierunku).

Opis infrastruktury uczelni

Baza dydaktyczna, z której korzystają studenci kierunku filologia – studiów pierwszego stopnia, składa się z dwóch, przystosowanych do prowadzenia zajęć dydaktycznych budynków, zlokalizowanych przy ul. Zamkowej 4 (bud. A - Fot. 1 i Fot. 2) oraz Piotra Skargi 14a (bud. B – Fot. 3). Budynki w bezpośrednim sąsiedztwie to: gmach główny (dawny Pałac Czetrtritzów), o powierzchni użytkowej 3.316 m² oraz drugi budynek dydaktyczny, dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (posiadający windę, szerokie korytarze) przy ul. Piotra Skargi 14a, o powierzchni użytkowej 4 660 m².

Wszystkie sale wykładowe w bud. A i B wyposażone są w sprzęt nagłośnieniowy, komputery, projektory, część również w tablice multimedialne.

We wszystkich salach ćwiczeniowych znajduje się sprzęt audiowizualny, komputery, ekrany projekcyjne i rzutniki. Cztery pracownie komputerowe – dwie w budynku A i dwie w budynku B (łącznie 98 stanowisk z dostępem do szerokopasmowego Internetu) - wyposażone są w nowy sprzęt komputerowy, wraz z oprogramowaniem - zapewniającym pełną realizację treści kształcenia na kierunku filologia. Zarówno na terenie budynku A jak i budynku B, studenci i wykładowcy mogą korzystać z darmowego Internetu - dzięki punktom bezprzewodowej sieci Wi-Fi.

W głównym budynku Uczelni do dyspozycji studentów i pracowników oddano **kompleks sportowy o powierzchni 205 m²**, na który składa się: siłownia, sala do ćwiczeń sprawności i kondycji typu fitness oraz sauna. Kompleks jest bogato wyposażony w profesjonalny sprzęt tj. (ergometr, trener eliptyczny, wioślarz, bieżnia, atlas do

ćwiczeń siłowych, rowery stacjonarne) i stanowi doskonałe zaplecze dydaktyczne (wykorzystywane m.in. podczas zajęć WF).

W czerwcu 2011 r. do użytkowania została oddana sala audiowizualna *Auditorium Novum im. prof. Elżbiety Lonc* (499 m²) – aula na 350 miejsc siedzących, wyposażona w sprzęt multimedialny, m.in.: ekran wielkoformatowy, tablicę interaktywną, system nagłośnieniowy, elektroniczny system sterowania zintegrowanego umożliwiający sterowanie rzutnikiem wielkoformatowym, nagłośnieniem, roletami zaciemniającymi. W *Auditorium Novum* odbywa się wiele zajęć dydaktycznych, wykładów otwartych, uroczystości, a także konferencji. Wyposażenie Auli stanowi: komputer, projektor multimedialny z ekranem projekcyjnym o wymiarach 10:6 metrów, system nagłośnieniowy.

W 2019 r. na potrzeby studentów kierunku filologia w bud. A utworzona została interaktywna pracownia językowa, wyposażona w 24 stanowiska dla studentów, składające się z biurka, pulpitu, słuchawek, mikrofonu oraz pulpitu (tabletu) dla osoby prowadzącej zajęcia. Centralny system sterowania pracownią stanowi komputerowa jednostka centralna, która posiada wbudowaną nagrywarkę DVD oraz wejścia USB. Integralną część pracowni stanowi moduł do sterowania 24-ścieżkowym rejestratorem dźwięku. Stwarza to możliwość jednoczesnego zapisu i odtwarzania 24 ścieżek dźwiękowych, dla każdego pulpitu studenta niezależnie. Ta praktyczna funkcja wykorzystywana jest przez nauczycieli do rejestracji głosu studenta i jego późniejszego odtworzenia. Ma to głównie zastosowanie przy treningach wymowy, które mogą być prowadzone z jednym studentem lub grupą (2,3 lub więcej osób) jednocześnie. Studenci mogą również prowadzić konwersacje między sobą. Oprogramowanie w pracowni językowej daje swobodę sterowania funkcjami pracowni w technologii bezprzewodowej. Wszystkie aplikacje obsługiwane są na monitorze dotykowym, a sam program pozwala dostosować funkcje do potrzeb całej grupy. W pracowni znajduje się tablica interaktywna, która pozwala na użytkowanie zaraz po podłączeniu do komputera oraz projektora. Tablica może być również użytkowana jako tradycyjna tablica suchościeralna

Zasoby biblioteczne oraz informacyjne

Biblioteka PUAS w Wałbrzychu (wypożyczalnia książek, czytelnia ogólna i czytelnia czasopism oraz dział opracowań) posiada bogaty księgozbiór o charakterze ogólnym, obejmujący literaturę z nauk podstawowych oraz o charakterze szczegółowym, odnoszącym

się do dziedzin i dyscyplin, do których przypisane są kierunki studiów, w tym Filologia. Licencjonowane zasoby elektroniczne stanowią cenne uzupełnienie zbiorów drukowanych i są dostępne w sieci komputerowej Uczelni. W ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz innych platform dostępowych przez sieć IP (np. Academica, IBUK, LEX). Biblioteka gwarantuje powszechny i bezpłatny dostęp do najważniejszych publikacji naukowych w języku polskim i angielskim, we wszystkich dziedzinach wiedzy i specjalnościach naukowych. W grudniu 2019 r. Uczelnia wykupiła dostęp do bazy EBSCO.

Ponadto istnieje możliwość korzystania ze zbiorów dolnośląskich bibliotek akademickich poprzez zasoby Konsorcjum Dolnośląskich Bibliotek Cyfrowych, do którego PUAS w Wałbrzychu przystąpiła w 2008 r.

W Bibliotece dostępne są: stanowiska komputerowe (21 szt.) z dostępem do Internetu, skanery z oprogramowaniem OCR (2 szt.), drukarka, urządzenie kserograficzne, ploter.

Dostęp do poszczególnych publikacji (książek i czasopism branżowych) jest na bieżąco aktualizowany zgodnie z potrzebami studentów i wykładowców (wskazanych m.in. w sylabusach poszczególnych przedmiotów, zamówieniach zbiorowych i indywidualnych). Biblioteka Uczelniana w znacznym stopniu zaktualizowała i uzupełniła swoje zbiory dzięki wsparciu finansowemu w ramach ministerialnego programu „Dydaktyczna inicjatywa doskonałości”, którego PUAS w Wałbrzychu była trzykrotnym beneficjentem.

Biblioteka stwarza również możliwość wypożyczenia gier edukacyjnych w języku angielskim na potrzeby prowadzenia atrakcyjnych zajęć ze studentami: Learning Battle Cards, Karty add...ing, Values Poker – gra w wartości, Lumico – emocje, relacje, reakcje i zasoby, LockLuck. Ponadto Uczelnia dysponuje w swoich zasobach bibliotecznych Wielkim multimedialnym słownikiem polsko-angielskim i angielsko-polskim (słownik w wersji na pendrive). PUAS posiada również wykupiony dostęp do Wielkiego słownika angielsko-polskiego i polsko-angielskiego PWN w internetowym serwisie IBUK (pakiet na 20 jednoczesnychostępów).

W uczelni działa system biblioteczno-informacyjny, którego podstawę stanowi biblioteka uczelniana. W jej strukturze wyodrębniona jest wypożyczalnia, czytelnia główna, czytelnia czasopism i dział gromadzenia. Biblioteka pozyskuje, opracowuje, przechowuje i chroni materiały biblioteczne. Pracownicy obsługują użytkowników poprzez udostępnianie zbiorów oraz prowadzenie działalności informacyjnej o zbiorach własnych, ale również innych bibliotek (tzw. wypożyczenia międzybiblioteczne). Pełni rolę biblioteki naukowej, gromadzi

zbiory niezbędne do prowadzenia badań naukowych i realizowania procesu dydaktycznego na wszystkich kierunkach studiów. Posiada bogaty księgozbiór o charakterze ogólnym, obejmujący literaturę z nauk podstawowych oraz dziedzin i dyscyplin, do których przypisane są kierunki studiów. Usytuowana jest na parterze budynku i zajmuje powierzchnię 392 m². Obecnie biblioteka ma w swoich zasobach:

- blisko 45 tys. książek,
- czasopisma naukowe (w tym numery archiwalne i w bieżącej prenumeracie),
- zbiory specjalne (m.in. normy, katalogi, mapy),
- filmy instruktażowe, materiały multimedialne,
- gry szkoleniowe i zestawy kart dydaktycznych (również w języku angielskim)

W 2021 został wdrożony program do obsługi bibliotecznej Koha, który pozwala na przeglądanie katalogu online bez potrzeby logowania, a cała obsługa jest z poziomu przeglądarki internetowej. Zbiory drukowane zostały wprowadzone do systemu, lecz nadal trwają prace nad uzupełnianiem opisów katalogowych. Program ten jest stopniowo rozszerzany o nowe funkcjonalności, które mają za zadanie uprościć czytelnikom sposób korzystania z biblioteki. System pozwala na zarządzanie kontem czytelnika, np. rezerwacje online, przedłużenia czy możliwość proponowania książek do zakupu.

Cennym uzupełnieniem zbiorów drukowanych są zasoby elektroniczne, dostępne w całej sieci komputerowej uczelni, również w akademikach oraz online (po uzyskaniu dostępu).

IBUK libra – Serwis IBUK Libra jest istniejącą od 2008 roku częścią Wydawnictwa Naukowego PWN. Platforma udostępnia publikacje elektroniczne oraz zasoby edukacyjne z portfolio Grupy PWN oraz kilkuset innych Wydawców. Księgozbiór wirtualnej czytelnicy liczy ponad kilkadziesiąt tysięcy publikacji specjalistycznych, naukowych, popularnonaukowych oraz beletrystycznych, wydanych przez najważniejsze polskie oficyny. Wiele z nich to tytuły niedostępne w innych bazach, co sprawia, że oferta IBUK Libra jest unikatowa. Dzięki zaawansowanej technologii i dostępowi online czytelnicy mogą korzystać z serwisu przez całą dobę, z dowolnego miejsca. Platforma umożliwia nie tylko czytanie książek, lecz także zaawansowaną pracę z tekstem.

Na platformie IBUK Libra dostępny jest Słownik PWN Oxford, największy słownik angielsko-polski i polsko-angielski nagrodzony Europejskim Medalem Business Centre Club. Wszyscy, którzy korzystają z IBUK Libra mogą również korzystać ze słownika. W sieci

uczelnianej dostęp do Słownika PWN Oxford możliwy jest po zalogowaniu na swoje indywidualne konto w serwisie IBUK Libra.

Ebookpoint biblio – Multimedialna biblioteka cyfrowa ebookpoint BIBLIO. Grupa Helion, której częścią jest BIBLIO, jest zawsze w awangardzie na rynku książki. Stworzyła ona bibliotekę, której celem jest zaspokajanie potrzeb każdego typu czytelnika - zarówno lubiącego czytać ebooki, jak i słuchającego audiobooków, a także samouka korzystającego z kursów internetowych w formie video. BIBLIO jako jedyne na rynku dysponuje tym formatem.

Lex Akademia Optima – system informacji prawnej.

Wirtualna Biblioteka Nauki – Wirtualna Biblioteka Nauki (WBN) to program zakupu i udostępniania światowych zasobów wiedzy w postaci elektronicznych czasopism, książek i baz danych dla polskich instytucji akademickich i naukowych. Program jest dofinansowany przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. W ramach WBN kupowany jest dostęp do zasobów na serwerach wydawców w ramach corocznie odnawianych licencji:

- Science Direct (Elsevier), wybrane czasopisma Freedom Collection wraz z grupą Lancet i Cell, w tym 1638 tytułów bieżących z rocznikami od 1995 oraz 181 tytułów archiwalnych oraz książki: 1712 monografii z lat 2013 i 2014 oraz 803 wolumeny serii książkowych lub poradnikowych z lat 2011-2015;
- Springer Link Czasopisma, w tym 2235 tytuły bieżące ze wszystkimi dostępnymi rocznikami do 1997 r. oraz głębokie archiwa dla ok. 1000 czasopism, oraz ok. 137.000 książek wydanych w latach: 1888-1989, 1990-1999, 2000-2004, 2005-2009, 2010-2014, 2015-2019 (z wyjątkiem 2016);
- Wiley Online Library Wybrane 491 czasopisma oraz 2450 książek wydanych w latach 2009 i 2015;
- nature.com Czasopismo Nature, roczniki od 2010;
- science.org Czasopismo Science, roczniki od 1997;
- E-czasopisma Wyszukiwarka czasopism dostępnych w ramach licencji krajowych;
- E-książki Przeglądarka dziedzinowa i wyszukiwarka książek dostępnych w ramach licencji krajowych;
- Infona Archiwum krajowe wraz z bieżącymi zasobami i codzienną aktualizacją czasopism Elsevier, Springer i Wiley, książki Springer z lat 2004, 2005 i 2009-2011

oraz książki Wiley z lat 2009 i 2015, ponadto archiwa licencji konsorcyjnych ACS i IEEE oraz otwarte zasoby polskie;

- Czasopisma naukowe i książki różnych wydawców, gazety i inne publikacje.

EBSCO – w grudniu 2019 r. uczelnia wykupiła dodatkowy dostęp do bazy, szerszy niż oferuje WBN. Firma EBSCO oferuje użytkownikom dostęp do multidyscyplinarnej bazy danych obejmującej ponad 200 tys. książek elektronicznych oraz 5 tys. pełnotekstowych czasopism. Baza zawiera ponad 350 polskich czasopism dostępnych w pełnym tekście. Licencjonowane bazy danych są ważną pomocą dla pracowników i studentów; większość baz posiada zbiory dynamiczne, tj. wymienialne bądź uzupełniane w trakcie trwania umowy licencyjnej.

Flipster – serwis, który zapewnia dostęp do e-wydań popularnych czasopism i ułatwia ich czytanie na komputerze lub urządzeniu mobilnym (darmowe aplikacje do ściągnięcia z Google Play i App Store). Dla naszych użytkowników wykupiono dostęp do tygodnika TIME.

Academica – Darmowa wypożyczalnia Academica umożliwia korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej. To dostęp do 3 710 641 publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego.

Systematycznie prowadzone są szkolenia, w jaki sposób poruszać się po platformach, jak korzystać z e-książek, e-czasopism i efektywnie wykorzystywać możliwości baz.

Biblioteka to miejsce, w którym funkcjonuje wypożyczalnia specjalistycznego sprzętu oraz ustawione jest specjalnie wyposażone i przystosowane stanowisko dla osób z niepełnosprawnościami.

4. **Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.**

Jednostką prowadzącą kierunki studiów jest uczelnia – Państwowa Uczelnia Angelusa Silesiusa z siedzibą w Wałbrzychu, której Senat jest organem decyzyjnym w sprawie procesu kształcenia. Organizacyjnie kierunkiem filologia angielska - studiami pierwszego stopnia zarządza dyrektor Instytutu Społeczno-Prawnego, którym od 2020 r. jest dr hab. Piotr Szymaniec, prof. Uczelni (dyrektora instytutu, jak i zastępców dyrektora powołuje i odwołuje rektor, który może zasięgnąć w tej sprawie opinii Senatu). Do zadań dyrektora instytutu należy nadzór prac związanych z działalnością dydaktyczno-naukową i organizacyjną instytutu, opisaną w Statucie uczelni.

W 2008 roku, wdrożony został w Uczelni **Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia** (WSZJK) - ostatnie zmiany zostały wprowadzone w 2021 r. (Tab. 2). Obecnie

WSZJK tworzą: **Kierunkowe Zespoły Zapewnienia Jakości Kształcenia (KZZJK)** oraz **Uczelniany Zespół Oceny Jakości Kształcenia (UZOJK)**. Kluczowymi działaniami WSZJK są: monitorowanie jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach, poprzez m.in. ewaluacje programów kształcenia i planów studiów, a także dbałość o udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w ewaluacji efektów uczenia. Funkcjonowanie WSZJK wspomaga **Komisja ds. oceny nauczycieli akademickich**, której wyniki prac pozwalają ocenić pracę, zaangażowanie i dbałość o jakość kształcenia kadry dydaktycznej.

Tab. 2 Zmiany w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia (2008-2021)

Nazwa uchwały	Krótka charakterystyka
Uchwała nr 23/2008 Senatu PWSZ w Wałbrzychu z dnia 22.10.2008 r. w sprawie wprowadzenia WSZJK w PWSZ	<ul style="list-style-type: none"> - opis WSZJK, - procedury działań i skład WSZJK, - Instytutowe Zespoły ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (IZZJK), - okresowa ocena kadry, - hospitacje, ankiety (wyniki, których uwzględniane są przy ocenie nauczycieli akademickich).
Uchwała nr 1/2010 Senatu PWSZ w Wałbrzychu z dnia 20.01.2010 r. w sprawie ewaluacji w WSZJK w PWSZ	<ul style="list-style-type: none"> - opis WSZJK: skład i zadania, - IZZJK: skład i zadania, - procedury szczegółowe
Uchwała nr 9/2012 Senatu PWSZ w Wałbrzychu z dnia 29.02.2012 r. w sprawie ewaluacji w WSZJK w PWSZ	<ul style="list-style-type: none"> - opis WSZJK: skład i zadania, - Kierunkowe Zespoły Zapewnienia Jakości Kształcenia (KZZJK): skład i zadania, - ocena kadry, ocena prowadzonych zajęć, ewaluacja procesu kształcenia, ankietyzacja studentów
Uchwała nr 1/2014 Senatu PWSZ w Wałbrzychu z dnia 23.01.2014 r. w sprawie zmian organizacji i zadań w WSZJK w PWSZ	<ul style="list-style-type: none"> - opis WSZJK, jego organizacja i zadania, - szczegółowe zadania Uczelnianego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia (UZOJK), - szczegółowe zadania KZZJK
Uchwała nr 66/2017 Senatu PWSZ w Wałbrzychu z dnia 18.10.2017 r. w sprawie organizacji i zadań w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia w PWSZ w Wałbrzychu	<ul style="list-style-type: none"> - opis WSZJK, jego organizacja i zadania, - szczegółowe zadania Uczelnianego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia (UZOJK), - szczegółowe zadania KZZJK
Uchwała nr 72/2019 Senatu PWSZ w Wałbrzychu z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie organizacji i zadań w Wewnętrznym	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK),

Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia w PWSZ w Wałbrzychu	<ul style="list-style-type: none"> – zadania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, – szczegółowe zadania Uczelnianego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia, – szczegółowe zadania Kierunkowych Zespołów ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (KZZJK),
Uchwała nr 63/2021 Senatu z dnia 29 września 2021 r. w sprawie organizacji i zadań w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia w Państwowej Uczelni Angelusa Silesiusa	<ul style="list-style-type: none"> – organizacja Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK), – zadania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, – szczegółowe zadania Uczelnianego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia, – szczegółowe zadania Kierunkowych Zespołów ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (KZZJK),

Do podstawowych zadań UZOJK należy m.in.: opracowanie procedur oceny zajęć dydaktycznych i nauczycieli akademickich przez studentów, okresowa ewaluacja procesu kształcenia, organizacja szkoleń w ramach uczelnianej inicjatywy pn.: „Dydaktyka szkoły wyższej”, podejmowanie działań, zapewniających pożądaną jakość kształcenia.

Za działania dot. jakości kształcenia na kierunku filologia (studiach pierwszego stopnia) jest odpowiedzialny KZZJK ds. filologii, w skład którego wchodzi nauczyciele akademicy oraz przedstawiciele środowiska społeczno-gospodarczego oraz przedstawiciele studentów. To właśnie członkowie zespołu opracowują program kształcenia, w tym kierunkowe efekty uczenia się, uwzględniając opinie interesariuszy wewnętrznych (studenci, nauczyciele akademicy) i zewnętrznych (przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego). KZZJK przedstawia raport z działalności z minionego roku akademickiego UZOJK, który na podstawie zebranych wszystkich kierunkowych raportów, przygotowuje raport uczelniany i przedstawia go do zatwierdzenia Senatowi uczelni. Wyniki tych prac są na bieżąco dyskutowane z wykładowcami, przekazywane członkom KZZJK, Kolegium Rektorsko-Dyrektorskiemu. Gremia te diagnozują aktualne problemy sygnalizowane przez interesariuszy zewnętrznych. W ten sposób zapewniony jest proces monitorowania realizacji efektów kształcenia. **Wyniki prac UZOJK, podsumowujące ocenę jakości kształcenia na**

poszczególnych kierunkach, prezentowane są publicznie – wszystkim studentom i pracownikom Uczelni (raz w roku).

Systemowym rozwiązaniem, w skali Uczelni jest uaktualnianie katalogów informacyjnych ECTS ze szczególnym naciskiem na określenie celów kształcenia, przedmiotowych efektów uczenia się oraz metod weryfikacji zakładanych efektów, wraz z szacowaniem punktacji ECTS, w czym pomocny jest ujednolicony wzór sylabusu (wraz instrukcją jego wypełniania). Najnowsze uaktualnienie, które odbyło się w 2024 roku, wprowadziło nowy wzór karty przedmiotu i wiązało się z przeglądem, doprecyzowaniem bądź korektą wszystkich elementów kart. W roku akademickim 2016/2017 wprowadzono na wszystkich prowadzonych w Uczelni kierunkach nową, ujednoliconą instrukcję przechowywania prac etapowych studentów w tzw. **teczkach przedmiotowych**. W tezkach tych znajdują się następujące dokumenty: aktualna, podpisana przez osobę/osoby prowadzące zajęcia karta przedmiotu (sylabus); opis warunków zaliczenia przedmiotu z podaniem kryteriów oceniania (rozkład oraz średnia ocen z poszczególnych elementów zaliczenia); przykładowe, ocenione, prace studentów, co najmniej jeden egzemplarz z każdej oceny (testy, zadania, eseje, prezentacje multimedialne, itp.); w przypadku przedmiotów kończących się zaliczeniem lub egzaminem ustnym: zestaw pytań z załączoną skalą oceniania; w przypadku zajęć seminaryjnych: konspekty prac dyplomowych, wykaz bibliografii, artykuły itp.; opcjonalnie w zależności od formy zajęć lista obecności. Dokumentację dotyczącą osiągniętych przez studentów efektów kształcenia zbiera, przechowuje, a przede wszystkim analizuje KZZJK².

Systematycznie zbierane są w Uczelni **ankiety, kierowane do przedsiębiorstw, przyjmujących studentów na praktyki zawodowe**. Wyniki tych ankiet mają istotny wpływ na koncepcje i programy kształcenia, (w tym kierunkowe i przedmiotowe efekty uczenia się) na studiach pierwszego stopnia kierunku. W roku akademickim 2017/2018 w Instytucie wprowadzone zostały także tzw. **ankiety eksperckie**.³ Wyniki ankiet dyskutowane są m.in. podczas posiedzeń, KZZJK, zebrań z pracownikami, spotkań ze studentami – stanowiąc

² do wglądu w sekretariacie Instytutu

³ opinie interesariuszy dostępne są do wglądu w sekretariacie Instytutu Społeczno-Prawnego, w tym ankiety kierowane do instytucji przyjmujących studentów kierunku filologia na praktyki zawodowe, a także ankiety eksperckie, kierowane do interesariuszy zewnętrznych – dotyczące opinii na temat aktualnych programów studiów (w tym kierunkowych efektów uczenia się i planów studiów) oraz rekomendacji, dotyczących oczekiwanych kierunków doskonalenia programów studiów (w tym oczekiwanych przez pracodawców kompetencji zawodowych).

kluczowe informacje w procesie modyfikowania koncepcji kształcenia na kierunku filologia. W procesie dostosowywania programów kształcenia do wymagań współczesności aktywnie uczestniczą sami studenci. Ich przedstawiciele są członkami wielu gremiów np. Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia danego kierunku, Rad Naukowych, Senatu.

Podsumowując, do najważniejszych mechanizmów systemu doskonalenia jakości kształcenia zalicza się: prace KZZJK (dyskusje, opracowywanie programów kształcenia, metod weryfikowania zakładanych efektów kształcenia); prace UZOJK (wdrażanie „dobrych praktyk”, np. tzw. kontroli wewnętrznych, komunikowanie interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym wyników ankietyzacji); współpracę nauczycieli akademickich kierunku filologia z otoczeniem społeczno-gospodarczym – co również przyczynia się do procesu upraktyczniania programu kształcenia; rolę opiekunów praktyk, opiekunów studenckich kół naukowych, koordynatora ECTS, opiekunów poszczególnych lat; współpracę z Biurem praktyk studenckich i karier (w tym badanie losów absolwentów); śledzenie tendencji społeczno-gospodarczych na rynku pracy (dostosowywanie programów studiów do potrzeb współczesnego rynku pracy); rozwój własnej kadry - rozwój zawodowy (praktycznych umiejętności), a także naukowy pracowników Instytutu (udział w szkoleniach, kursach, organizacja konferencji, warsztatów, konserwatoriów, publikacje naukowe, granty wewnętrzne i zewnętrzne, udział w konferencjach, badania naukowe itd.); organizację corocznych dydaktycznych szkoleń wyjazdowych (Jagniątków: 30.11-02.12.2013 r., Żelazno: 17-19.10.2014 r., Karpacz: 17-19.10.2014 r., Polanica: 09-11.10.2015 r., Kowary: 14-15.10.2016 r., Jedlina Zdrój: 20-21.10.2017 r., Jugowice: 12-13.10.2018, 29- 30. 11. Staniszów, 5-6.11.2021, Karpacz, 2-3.12.2022 Karpacz, 20-22.10.2023 Lubiechowa); udział interesariuszy wewnętrznych (studentów) – system ankiet, wnioski z ankiet; udział interesariuszy zewnętrznych (opinie interesariuszy, praktyki zawodowe, wykłady i spotkania, ankiety eksperckie, ankiety pracodawców przyjmujących studentów na praktyki zawodowe itd.).

Od wielu lat **rozstrzygnięciami skarg i wniosków** zgłaszanych przez studentów zajmuje się prorektor ds. dydaktycznych i studenckich. Rzecznikiem dyscyplinarnym ds. studentów od 2022 roku jest dr Krystian Niedojad). Studenci w ankietach mają również możliwość oceny i wyrażenia opinii o funkcjonowaniu, pracy pozostałych działów (Dział Nauczania i Spraw Studenckich, Wydawnictwo i Biblioteka, Dział Administracji, sekretariaty instytutów).

V. **Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu losów absolwentów**

Analiza zgodności efektów uczenia się oraz potrzeb lokalnego rynku pracy dla studentów kierunku Filologia angielska jest przeprowadzana na bieżąco w trakcie spotkań Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

W procesie projektowania programu studiów uczestniczą interesariusze wewnętrzni (studenci, nauczyciele), a także zewnętrzni (członkowie KZZJK, pracodawcy, absolwenci kierunku), wskazując adekwatne do praktycznego profilu kształcenia rozwiązania dydaktyczne czy organizacyjne. Od roku 2017 wprowadzono ponadto tzw. *ankiety eksperckie* kierowane do interesariuszy zewnętrznych – dotyczące opinii na temat aktualnych programów studiów (w tym kierunkowych efektów uczenia się i planów studiów) oraz rekomendacji, dotyczących oczekiwanych kierunków lub ich doskonalenia w tym oczekiwanych przez pracodawców kompetencji zawodowych. W Uczelni prowadzony jest również systematyczny monitoring oczekiwań pracodawców, którzy przyjmują studentów na praktyki zawodowe. Badania ankietowe przeprowadzane są po odbyciu przez studentów danego kierunku praktyki zawodowej. Ich celem jest pozyskiwanie kluczowych informacji, niezbędnych w procesie ciągłego doskonalenia programów studiów na poszczególnych kierunkach. Wyniki badań prezentowane są m.in. podczas spotkań Kierunkowych Zespołów Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz zebrań pracowników Instytutu. Wśród pozyskiwanych corocznie informacji znajdują się opinie pracodawców na temat oceny i znaczenia wybranych aspektów pracy studenta (potencjalnego pracownika), najbardziej oczekiwanych umiejętności/kompetencji, istotnych przy rekrutacji do pracy, uwag, spostrzeżeń oraz sugestii dotyczących oczekiwanych osiągniętych przez studentów efektów uczenia się.

Ankiety eksperckie, ankiety praktykodawców przyczyniają się do zmian w treściach programowych, które są modyfikowane w taki sposób, aby zadania realizowane w trakcie zajęć były jak najbliższe tym, które absolwent może wykonywać w przyszłości, w docelowym środowisku pracy. Jedną z często pojawiających się wskazówek ze strony pracodawców dotyczy konieczności kształtowania u studentów filologii tzw. umiejętności miękkich, np. gotowości do wystąpień publicznych. Taki przedmiot wprowadzono do programu studiów od roku 2019/2020. W ankietach eksperckich respondenci oceniali przede wszystkim zgodność zakładanych efektów uczenia się z potrzebami lokalnego rynku pracy. Wskazówki dotyczą przede wszystkim rozwijaniu umiejętności językowych u studentów filologii. W tym też celu

rozbudowano blok przedmiotów Praktycznej Nauki Języka Angielskiego, wprowadzono więcej ćwiczeń praktycznych – również z zakresu strategii pracy z tekstem.

Ankiety eksperckie, wskazują oczekiwania wobec absolwentów kierunku, co skutkowało wprowadzeniem zmian w nowym programie studiów (2022/23). Opinie interesariuszy zewnętrznych wpłynęły m.in. na kształt koncepcji kształcenia oraz sylwetki absolwenta (oczekiwania wobec absolwenta kierunku) oraz wzbogaciły plan studiów o przedmioty specjalistyczne:

- *Zintegrowane sprawności językowe w Business English,*

- *Tłumaczenia Techniczne,*

oraz przedmioty z zakresu tłumaczeń w reklamie, mediach społecznościowych, mające na celu rozwijanie kreatywności językowej:

- *Techniki narracyjne w reklamie,*

- *Analiza dyskursu reklamowego.*

Powyższe przedmioty wpisują się w ideę rozwijania kompetencji, które są pożądane przez potencjalnych pracodawców.

Studenci również realnie wpływają na zmiany w programie studiów. Sugestią studentów w nowym cyklu kształcenia 2022/2023 wprowadzono rozbudowany blok konwersacyjny (6 semestrów), co ma prowadzić do lepszego rozwoju ogólnych kompetencji językowych studentów.

Opinie interesariuszy dostępne są do wglądu w sekretariacie Instytutu Społeczno-Prawnego, w tym ankiety kierowane do instytucji przyjmujących studentów kierunku filologia na praktyki zawodowe, a także ankiety eksperckie.

Każda zmiana dotycząca programu studiów, w tym efektów uczenia się, wynikająca z bieżących uregulowań ustawowych bądź uczelnianych lub dotycząca doskonalenia procesu kształcenia jest przygotowywana przez KZZJK, przedstawiana i dyskutowana na kolegiach rektorsko-dyrektorskich, a następnie opiniowana przez Samorząd Studencki i zatwierdzana przez Senat Uczelni.

Zgodnie z zapisami art. 352, ust. 14 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 2018 r. (Dz.U. 2022, poz. 574 z późn. zm.) Uczelnia może prowadzić monitoring karier zawodowych swoich absolwentów. Jednak informacje dotyczące losów absolwentów naszej uczelni analizowane są przede wszystkim na podstawie programu monitorowania ekonomicznych losów absolwentów – ELA. Według badań ZUS w 2020 roku w okresie objętym

badaniem liczba absolwentów kierunku Filologia (12 osób), którzy występują w rejestrach ZUS wynosiła 9 osób, 3 nie występowały. 33,3% absolwentów miało doświadczenie pracy etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu, natomiast 50% miało doświadczenie studiowania po otrzymaniu dyplomu. Średnie wynagrodzenie brutto absolwenta Filologii ANS AS wyniosło 2 157,94 zł (średnie wynagrodzenie brutto absolwenta kierunków w dziedzinie nauk humanistycznych: 2 719,03 zł), czas poszukiwania pracy średnio wynosił 6,8 miesiąca, co było dłuższym okresem w odniesieniu do absolwentów kierunków dziedziny humanistycznej – 3,04 miesiąca (<https://ela.nauka.gov.pl/>).

Uczelnia prowadzi również własny monitoring karier zawodowych absolwentów, choć już nieco w mniejszej skali niż przed 2018 r. Informacje o losach absolwentów uczelnia gromadzi i analizuje głównie na podstawie wyników ankiet dla absolwentów (w dniu odbierania dyplomu – absolwenci wypełniają wersję papierową). W roku akademickim 2022/2023 w badaniu ankietowym dotyczącym losów absolwentów (przy odbiorze dyplomu) wzięło udział 12 absolwentów kierunku Filologia (tj. 100% dyplomowanych). Tylko 9% ankietowanych deklaruje, że nie podejmie dalszych studiów. Natomiast spośród 91% absolwentów deklarujących chęć podjęcia dalszych studiów 72,7% chce kontynuować studia na drugim stopniu (wskazane kierunki: administracja, logistyka, historia; 4 osoby nie udzieliły odpowiedzi; 5 osób planuje kontynuować studia w ANS AS w Wałbrzychu). Chęć podjęcia studiów podyplomowych deklarują dwie osoby, a jedna osoba wskazała na odpowiedź „inne kształcenie”. Absolwenci nie posiadający zatrudnienia stanowią 63,6%, natomiast zatrudnieni to 45,4%, w większości deklarujący zgodność ich zatrudnienia z kierunkiem studiów.

Interesującym przedsięwzięciem okazała się akcja na uczelnianym Facebooku pt. Absolwenckie poniedziałki, bowiem obok głównego założenia przybliżenia sylwetek absolwentów naszej Uczelni, wielu absolwentów nawiązało kontakt z Uczelnią (najczęściej drogą e-mailową), informując o swojej obecnej sytuacji zawodowej i rodzinnej.

Raport ELA charakteryzuje zbiorowość absolwentów i przedstawia bardzo ogólny opis ich sytuacji zawodowej. Ogólne wyniki raportu pozwalają jednak stwierdzić, iż kształtowane u studentów w toku studiów **postawy osobowe i społeczne** przygotowują ich do pełnienia aktywnej roli zawodowej w wybranej dziedzinie, ale także umożliwią dalsze, ustawiczne kształcenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz językowych zgodnie z zasadą *Lifelong Learning*.